

מסכת Baba Kama

פרק ח

א. הַחֹבֵל בְּחֶבְרוֹ חִיב עַלְיוֹ מְשׁוּם חָמֵשָׁה דְּבָרִים, בְּגַזְקָן, בְּצַעַר, בְּרַפְוי, בְּשַׁבְתָּה, וּבְבִשְׁתָה. בְּגַזְקָן כִּיצְדָּה. סְפָא אֶת עַינָּו, קָטוּעَ אֶת יָדוֹ, שִׁבֵּר אֶת רֶגֶלֹו, רֹאינוּ אָתוֹ כְּאֲלוֹ הוּא עָבֵד גַּמְכָר בְּשָׂוֹק וּשְׁמַיִן כִּמְהָה הָיָה יָפָה וּכִמְהָה הוּא יָפָה. צַעַר, כְּאוֹ בְּשִׁפְוּוד אוֹ בְּמִסְמָר, וְאַפְלוֹ עַל אַפְרִנוֹ, מֶקוּם שְׁאַיְנוּ עוֹשָׂה חַבּוֹרָה, אָוּמְדִין כִּמְהָ אָדָם כִּיּוֹצָא בָּזָה רֹצֶחֶת לְטַל לְהִיּוֹת מִצְטָעָר כֵּה. רַפְוי, הַכְּהֵי חִיב לְרִפְאָתוֹ. עַלְיוֹ בּוֹ אַמְּחִים, אָם מִחְמָת הַמְּכָה, חִיב. שֶׁלָּא מִחְמָת הַמְּכָה, פָּטוֹר. חִיתָה וְגִסְתָּרָה, חִיתָה וְגִסְתָּרָה, חִיב לְרִפְאָתוֹ. חִיתָה כָּל אַרְכָה, אַיְנוּ חִיב לְרִפְאָתוֹ. שְׁבָת, רֹאינוּ אָתוֹ כְּאֲלוֹ הוּא שׁוֹמֵר קְשׁוֹאַיִן, שְׁבָבָר גַּמְנוּ לְזָמִי יָדוֹ וְזָמִי רֶגֶלֹו. בְּשַׁת, הַכְּל לְפִי הַמְּבִיאֵשׁ וְהַמְּתִבִּישׁ. הַמְּבִיאֵשׁ אֶת הַעֲרָם, הַמְּבִיאֵשׁ אֶת הַסּוֹמָא, וְהַמְּבִיאֵשׁ אֶת הַיִשְׁוֹן, חִיב. וַיָּשֻׁנוּ שְׁבִיאֵשׁ, פָּטוֹר. נִפְלֵל מִן הַגָּג, וְהַזִּיק וּבִיאֵשׁ, חִיב עַל הַגַּזְקָן וּפָטוֹר עַל הַבִּשְׁתָה, שְׁנָאָמֵר (דָּבָרִים כֵּה) וּשְׁלַחָה יָדָה וְהַחְזִיקָה בְּמַבְשָׁיו, אַיְנוּ חִיב עַל הַבִּשְׁתָה עַד שִׁיָּהָא מַתְכִּינוּ:

ב. זה חמר באדם מבשור, שהאדם משלים נזק, צער, רפואי, שבת, ובשת, ומשלים דמי ולדות, ושור אינו משלם אלא נזק, ופטור מדמי ולדות:

ג. הפכה את אביו ואת אמו ולא עשה בהם חבורה, והוביל בחברו ביום הכפורים, חיב בכלו. הוביל בעבד עברי, חיב בכלו חוץ מן השבת, בזמן שהוא שלו. הוביל בעבד קנעני של אחרים, חיב בכלו. רבי יהודה אומר, אין לעבדים בשת:

ד. הרש, שוטה וקטן, פגיתו רעה. הוביל בהן חיב, והם שחייבו באחרים פטוריין. העבד והאשה, פגיתו רעה. הוביל בהן חיב, והם שחייבו באחרים, פטוריין, אבל משלמים לאחר זמן. נתגרשה האשה, נשחרר העבד, חיבין לשלים:

ה. הפכה את אביו ואת אמו ועשתה בהן חבורה, והוביל בחברו בשבת, פטור מכלו, מפני שהוא בנספו. הוביל בעבד קנעני שלו, פטור מכלו:

ו. התוקע לחברו, נותן לו סלע. רבי יהודה אומר משום דברי יוסי הגלילי, מנה. סטרו, נותן לו מאותים זוז. לאחר ידו, נותן לו ארבע מאות זוז. צרם באיזנו, פלש בשערו, רקק והגיע בו רקו, העביר טליתו ממנה, פרע ראש האשה בשוק, נותן ארבע מאות זוז. זה

הכָּל הַכָּל לְפִי כְּבֹודו. אמר רבי עקיבא, אףילו עננים שבישראל,
רואין אוֹתָם כְּאֶלוּ הֵם בְּנֵי חֹרִין שִׁירְדוּ מִגְּסִיםָם, שַׁהֲם בְּנֵי
אֶבְרָהָם, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. וְמֵעַשָּׂה בְּאַחֲד שִׁפְרֻעַ רָאשָׁה בְּשִׁוְיק,
בְּאת לְפִנֵּי רַבִּי עֲקִיבָּא, וְחִיבּוּ לְפָנָיו לְהָאַרְבָּעָ מֵאוֹת זָוֶז. אמר לו
רַבִּי, פָּנוּ לִי זָמוֹן. וְנַמְנוּ לָנוּ זָמוֹן. שְׁמַרְתָּה עוֹמְדָת עַל פֶּתַח חִצְרָה וְשִׁבְרָה
אֶת הַכְּד בְּפִנֵּיהָ, וּבָוּ כְּאָסָר שָׁמָן. גָּלַתָּה אֶת רָאשָׁה, וְקִימָה מַטְפָּחָת
וּמַפְּחָת יְדָה עַל רָאשָׁה. הָעִמִּיד עַלְיָה עֲדִים, וּבָא לְפִנֵּי רַבִּי עֲקִיבָּא.
אמָר לוּ, רַבִּי, לֹזוּ אַנְיִ נוֹתָנוּ אַרְבָּעָ מֵאוֹת זָוֶז. אמר לוּ, לֹא אָמָרָךְ
כְּלּוּם. הַחוּבֵל בְּעַצְמוֹ, אָף עַל פִּי שָׁאיָנוּ רְשָׁאי, פְּטוּר. אַחֲרִים
שְׁחַבְלוּ בָוּ, חִיבּוּן. וְהַקּוֹצֵן גַּטְיעָותָיו, אָף עַל פִּי שָׁאיָנוּ רְשָׁאי,
פְּטוּר. אַחֲרִים שְׁקַצְצִוּ אֶת גַּטְיעָותָיו, חִיבּוּם:

ז. אף עַל פִּי שְׁהָוָא נוֹתָנוּ לוּ, אֵין גַּמְחֵל לוּ עד שִׁיבְקָשׁ מִמְּנוּ,
שְׁנָאָמָר (בראשית כ) וְעַתָּה הַשְׁבָּב אֲשֶׁת וְגוֹן. וּמִבָּנֵן שֶׁלָּא יְהָא הַמּוֹחֵל
אֶכְזָרִי, שְׁנָאָמָר (שם) וַיַּתְפִּיל אֶבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים וַיַּرְפֵּא אֶלְהִים
אֶת אֶבְיִמְלֶךְ וְגוֹן. הָאָמָר סְמָא אֶת עַיִנִי, קָטַע אֶת יָדִי, שִׁבְרָה אֶת
רְגָלִי, חִיבּוּ. עַל מִנְתָּה לְפִטְרָה, חִיבּוּ. קָרַע אֶת כְּסֻוָתִי, שִׁבְרָה אֶת כְּדִי,
חִיבּוּ. עַל מִנְתָּה לְפִטְרָה, פְּטוּר. עֲשָׂה כֵּן לְאִישׁ פָּלוֹנִי, עַל מִנְתָּה לְפִטְרָה,
חִיבּוּ, בֵּין בָּגּוֹפוֹ בֵּין בָּמִמוֹנוֹ:

